

MANAGEMENTLETTER 2023

Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland

12 FEBRUARI 2024

Per saldo persoonlijker

Independent Member of
PrimeGlobal

Inleiding

Inhoudsopgave

Management -
samenvatting

Belangrijke risico's

Procesbeheersing

Detailbevindingen

Actualiteiten

Bijlagen

Inhoudsopgave

▪ Managementsamenvatting	4
▪ De belangrijke risico's in onze controle	9
▪ Totaaloverzicht procesbeheersing	11
▪ Detailbevindingen	16
▪ Actualiteiten & vooruitblik	20
▪ Bijlagen	28
▪ Bijlage 1: Onafhankelijkheid	
▪ Bijlage 2: Disclaimer en beperking in het gebruik	

Management samenvatting

Per saldo persoonlijker

Managementsamenvatting

Voor u ligt de management letter 2023, waarin wij verslag uit brengen over de interim-controle welke januari 2024 is uitgevoerd. Wij kijken positief terug op de prettige samenwerking met de organisatie. Wij hebben een goed beeld gekregen van uw administratieve organisatie en interne beheersing.

2023 is ten aanzien van de rechtmatigheid als een bijzonder jaar aan te merken, zowel voor Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland als ook voor ons. Het oordeel over de rechtmatigheid verschuift namelijk van ons naar het DB. De GR gaat het rechtmatig handelen binnen de organisatie verantwoorden via een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Dit betekent nogal wat in de aanloop naar en de verantwoording van de jaarrekening. Tijdens de interim hebben we hier passende aandacht voor gehad door met diverse verantwoordelijke medewerkers over dit onderwerp te spreken en ook te kijken naar de kwaliteit van de Verbijzonderde Interne Controle ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording. In deze managementletter doen wij u verslag over de kwaliteit van het proces ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording en geven wij ook aanwijzingen aan de organisatie om de benodigde dan wel noodzakelijke stappen richting de rechtmatigheidsverantwoording te kunnen zetten. Het is weliswaar het product van het DB, maar wij als uw huisaccountant dienen een getrouwheidsoordeel over de rechtmatigheidsverantwoording af te geven. Daartoe is samenwerking tussen de accountant en de organisatie vereist.

De bevindingen, waarnemingen en aanbevelingen in deze management letter beogen het management en het dagelijks bestuur te ondersteunen in het proces van het voortdurend verbeteren van de interne-beheersingsomgeving en de interne risicobeheersing. In overeenstemming met de initiële risico-inschatting, zijn de opzet en de implementatie van de belangrijkste interne beheersingsmaatregelen getoetst door ons.

Managementsamenvatting

Wij willen de volgende boodschappen meegeven aan het dagelijks bestuur:

- Om het rechtmatigheidsoordeel 2023 te kunnen geven zal het dagelijks bestuur gebruik maken van de verbijzonderde interne controle functie (hierna VIC) binnen de gemeenschappelijke regeling. Wij hebben vastgesteld dat de uitvoering van de interne controles ten aanzien van de rechtmatigheid op een gedegen wijze is opgezet. Op dit moment bent u bezig met het afronden van een model waarin u gestructureerd de risicoanalyse vastlegt vanuit het normenkader en de financiële verantwoording. Ook gaat u daarin gestructureerd uw bevindingen van de uitgevoerde werkzaamheden vastleggen alsmede de impact daarvan op de door het dagelijks bestuur te verstrekken rechtmatigheidsverantwoording.
- U heeft aangegeven dat u zich in 2023 met name heeft gericht op een goede opzet van het gestructureerde model per proces met een hoge risicoinfschatting. Daarbij heeft u tevens aangegeven dat finetuning hiervan nog niet geheel was afgerond ten tijde van de uitvoering van onze interimwerkzaamheden.
- De uit te voeren VIC werkzaamheden ten aanzien van de risicovolle posten zouden door het jaar heen moeten plaatvinden. Mede in verband met een tekort aan medewerkers die VIC werkzaamheden uitvoeren met voldoende kennis en ervaring hebben in 2023 nog geen VIC werkzaamheden plaatsgevonden. U heeft aangegeven deze VIC werkzaamheden begin 2024 te gaan uitvoeren en vast te leggen per proces in het daarvoor opgestelde model.
- Wel heeft uw afdeling inkoop een spendanalyse gedraaid welke besproken is met uw medewerkers die VIC werkzaamheden uitvoeren. Deze hebben echter geen controlewerkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van deze opgestelde spendanalyse. De aandachtspunten die uit deze spendanalyse naar voren kwamen zouden wel zijn besproken. Op basis hiervan is aangegeven geen rechtmatigheidsfouten te verwachten boven de gestelde norm van 3%.
- Hoewel niet onmogelijk wordt het tijdig afronden van de VIC-werkzaamheden voordat wij aan onze controle beginnen steeds moeilijker. Wij zien ook dat andere organisaties verder in het proces zijn dan de VNOG. Wij willen u niet in de steek laten in de uitdagingen waar u zich voor gesteld ziet, ligt de verantwoordelijkheid voor rechtmatigheid nu bij u. Die kunnen en mogen wij niet meer van u overnemen. Mocht het u niet lukken om de rechtmatigheidsverantwoording volledig op te leveren dan vragen wij u om daar tijdig met ons over in gesprek te gaan. Dat kan namelijk invloed hebben op het tijdsad naar de verklaring toe.
- Een onderdeel van de invoering van de door het dagelijks bestuur af te geven rechtmatigheidsverantwoording is dat diverse documenten daarop aangepast moeten worden en vastgesteld door het algemeen bestuur. Dit betreffen de Financiële verantwoording, het Normenkader, de Controleverordening en het Controleprotocol. Het aangepaste Normenkader en Controleprotocol is reeds door het algemeen bestuur op 22 juni 2023 vastgesteld. De aangepaste financiële verordening en controleverordening zijn in de vergadering van het algemeen bestuur van 14 december 2023 vastgesteld.

Managementsamenvatting

Wij willen de volgende boodschappen meegeven aan het dagelijks bestuur:

- Ten aanzien van Misbruik en Oneigenlijk gebruik heeft u aangegeven dat dit voor uw organisatie niet van toepassing is. De in de kadernota genoemde regelingen inzake Misbruik en Oneigenlijk gebruik zijn bij uw gemeenschappelijke regeling volgens u niet aanwezig. Dit kunnen wij bevestigen aangezien u geen subsidies en/of uitkeringen verstrekt dan wel heffingen van derden int. Wel willen wij u adviseren in uw rapportage omtrent de rechtmatigheidsverantwoording expliciet aan te geven waarom misbruik en oneigenlijk gebruik bij uw gemeenschappelijke regeling niet van toepassing is.
- Waar wij vorig jaar nog rapporteerden over de begrotingsrechtmatigheid zal de gemeenschappelijke regeling dit nu zelf moeten doen via de rechtmatigheidsverantwoording en/of de paragraaf bedrijfsvoering. Uw gemeenschappelijke regeling dient lastenoverschrijdingen op programmaniveau en kredieten te monitoren en bij overschrijdingen deze als onrechtmatigheden op te nemen in de rechtmatigheidsverantwoording. Wanneer de overschrijdingen conform beleid zijn is er verder geen actie noodzakelijk. Indien overschrijdingen niet conform beleid zijn dient de gemeenschappelijke regeling deze toe te lichten in de paragraaf bedrijfsvoering van het jaarverslag. Wij hebben vastgesteld dat uw gemeenschappelijke regeling voldoende aandacht heeft binnen de P&C-cyclus voor dit onderwerp, enkel de actieve rapportering en afweging t.a.v. de individuele overschrijdingen is nieuw. Graag uw aandacht hiervoor.
- De rechtmatigheidsverantwoording zal bij Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland met name vormgegeven worden door de Verbijzonderde Interne Controle. Hierbij is het van groot belang om te begrijpen hoe bevindingen uit het werk geëvalueerd worden. Waarom zijn bepaalde bevindingen zo, waarom is het 'fout' of 'goed'? Moet er meer gecontroleerd worden of juist niet? Die foutenevaluatie moet u voldoende zelf begrijpen om tot een oordeel te komen, maar ook om in de doorloop naar volgende jaren te begrijpen welke keuzes gemaakt worden. Wij verzoeken u om de foutenevaluatie expliciet vast te leggen.
- Tijdens de interimcontrole heeft er contact plaatsgevonden tussen ons en de medewerkers die de VIC werkzaamheden uitvoeren om ons een beeld te kunnen vormen over de scope van werkzaamheden. In lijn met NBA handreiking 1152 'Rechtmatigheidsverantwoording' maken wij een beoordeling van de werkzaamheden die de medewerkers die VIC werkzaamheden uitvoeren hebben uitgevoerd om tot het rechtmatigheidsoordeel door het college te komen. Tenslotte zullen wij onze focus leggen op de reikwijdte van het werk en de kwaliteit van uw foutenevaluatie. Met andere woorden, heeft Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland genoeg werk verricht en heeft Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland het juiste werk verricht?

Managementsamenvatting

Overige zaken:

- Ten aanzien van de IT-omgeving hebben wij een IT-audit door onze IT-afdeling laten uitvoeren. Over de uitkomsten hiervan zal in een separate managementletter IT worden gerapporteerd.
- Wij hebben in het hoofdstuk Actualiteiten en vooruitblik een aantal punten opgenomen waar wij aandacht voor vragen.

De belangrijke risico's

Per saldo persoonlijker

De belangrijkste risico's

Wij vinden het van belang dat u weet waar wij bij Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland de belangrijkste risico's zien die tot mogelijke afwijkingen dan wel onzekerheden in de jaarrekening van uw gemeenschappelijke regeling kunnen leiden. Bij onze inschatting van de risico's laten wij ons leiden door bijvoorbeeld fouten uit het verleden, de bevindingen van de VIC, belangrijke gebeurtenissen en voorschriften van onze beroepsorganisatie. De belangrijkste risico's zijn dus niet dingen die zeker fout gaan, maar de risico's waar zich fouten kunnen voordoen die van invloed kunnen zijn op onze verklaring. U kunt dit zien als de lijst met onderwerpen waar de accountant in ieder geval op gaat letten. Voor het jaar 2023 onderkennen wij de

Risico	Motivatie	Significant risico	Fraude- risico	Plan steunen op AO/IB
Doorbreken interne beheersing door management	Het hiernaast genoemde risico ziet niet toe op een specifieke post, maar is op basis van onze controlestandaarden voorgeschreven bij iedere controle en de daaraan gekoppelde standaardwerkzaamheden dienen door ons uitgevoerd te worden, dan wel dienen wij aanvullende werkzaamheden op te zetten en uit te voeren op (onderdelen van) de verantwoording, in casu de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling.			
De rechtmatigheidsverantwoording geeft geen getrouw beeld	Het opnemen van een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening over boekjaar 2023 is formeel voor het eerste jaar een vereiste. Regelgeving, kaders en praktische handvaten zijn relatief laat verschenen en het komen tot een algehele adequate aanpak in de controle hierop vergt veel van de medewerkers die VIC werkzaamheden uitvoeren. Daarnaast is het in het eerste jaar in veel opzichten nog ervaringen opdoen over wat werkt en niet. Op basis hiervan onderkennen wij dit risico en wijden hier relatief veel aandacht aan.			

Deze risico's zijn afgeleid uit onze controleaanpak. In de controleaanpak is een uitgebreide(re) lijst van risico's opgenomen, in deze managementletter nemen wij alleen de belangrijkste (de twee significante) risico's op. De aard van deze risico's brengt met zich mee dat wij met name bij de controle van de jaarrekening hier aandacht aan besteden. In ons accountantsverslag dat wij naar aanleiding van de controle van de jaarrekening uitbrengen zullen wij rapporteren hoe deze risico's zijn afgedekt.

Totaaloverzicht procesbeheersing

Per saldo persoonlijker

Totaaloverzicht procesbeheersing

Evaluatie van de interne beheersing

Tijdens de interimcontrole 2023 richten wij ons vooral op de opzet en bestaan van de administratieve organisatie. Wij verrichten werkzaamheden ten aanzien van de procedures binnen de organisatie voor zover deze van belang zijn om een oordeel te vormen over de getrouwheid van de jaarrekening van Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland. Wij hebben hieronder een samenvatting opgenomen van de getoetste processen. Voor onderliggende details en bevindingen verwijzen wij naar het hoofdstuk detailbevindingen.

Onze algemene indruk van de gehele administratieve organisatie en interne beheersing binnen Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland is voorzichtig positief, met als aandachtspunt dat de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording nog de nodige aandacht behoeft. Zoals eerder aangegeven in de managementletter heeft dit onze primaire aandacht dit jaar zie hiervoor ook onze vastleggingen in de managementsamenvatting. Deze overgang van de rechtmatigheidsverantwoording naar uw DB vraagt wel om een nieuwe vorm van samenwerking tussen de organisatie (specifiek de medewerkers die VIC werkzaamheden uitvoeren) en de accountant.

We kunnen de impact alsmede de uitkomst van deze nieuwe samenwerking t.a.v. de jaarrekening nog niet schatten. Wel kunnen we de samenwerking zo efficiënt mogelijk inzetten door nu al te rapporteren over de kwaliteit van het proces rondom de rechtmatigheidsverantwoording alsmede de te zetten stappen.

In onze interimcontrole zijn de volgende significante processen onderkend:

- Rechtmatigheidsverantwoording
- Inkopen
- Factuurverwerking en betalingen
- Personeel en salarisadministratie
- Administratie en financiële verslaglegging
- Memorialen
- Frauderisicoanalyse
- Treasury
- Opbrengststromen
- Geautomatiseerde omgeving

Totaaloverzicht procesbeheersing

Onderstaand vatten wij ons oordeel over de opzet en het bestaan per proces samen. Ten aanzien van opzet en bestaan geven wij het proces een classificatie mee:

Verbetermogelijkheden:

Binnen het proces is sprake van significant risico en/of er is sprake van verschillende tekortkomingen/observaties binnen de AO/IB en vragen hier op korte termijn uw aandacht voor;

Toereikend met verbetermogelijkheden:

Binnen het proces is sprake van verhoogd risico en/of er is sprake van verschillende observaties binnen de AO/IB en vragen hier op middellange termijn uw aandacht voor;

Toereikend:

Binnen het proces is sprake van risico en er is geen sprake van observaties binnen de AO/IB. Hiermee concluderen wij dat dit proces in opzet en bestaan voldoende is om het proces van het opstellen van de jaarrekening te ondersteunen.

Proces	Conclusie opzet en bestaan 2023	Conclusie opzet en bestaan 2022
Rechtmatigheidsverantwoording	Zie ook uitgebreide uiteenzetting op volgende pagina's	Nvt
Inkopen	Toereikend met verbetermogelijkheden	Toereikend met verbetermogelijkheden
Factuurverwerking en betalingen	Toereikend met verbetermogelijkheden	Toereikend met verbetermogelijkheden
Personeel en salarisadministratie	Toereikend met verbetermogelijkheden	Toereikend met verbetermogelijkheden
Administratie en financiële verslaggeving	Toereikend met verbetermogelijkheden	Toereikend met verbetermogelijkheden
Memorialen	Toereikend	Toereikend
Frauderisicoanalyse	Toereikend met verbetermogelijkheden	Toereikend met verbetermogelijkheden
Treasury	Toereikend	Toereikend
Opbrengststromen	Toereikend	Toereikend

Inleiding

Inhoudsopgave

Management -
samenvatting

Belangrijke risico's

Procesbeheersing

Detailbevindingen

Actualiteiten

Bijlagen

Totaaloverzicht procesbeheersing

Proces	Conclusie opzet en bestaan 2023	Conclusie opzet en bestaan 2022
Geautomatiseerde omgeving	IT middels eigen ML voor boekjaar 2023.	Toereikend op basis van een beperkte scope, met enkele verbeterpunten die dienen te worden gemitigeerd voor het kunnen steunen op Key2Financiën inclusief de factuurverwerking.

Totaaloverzicht procesbeheersing

Samenwerkingsvorm

Wij willen per jaareinde gebruik maken van de werkzaamheden van de VIC door de VIC te zien als relevante beheersmaatregel waar we op kunnen steunen. Dit vereist echter dat de VIC qua opzet, bestaan het werking voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Aangezien deze controle nog zal doorlopen tot circa februari/maart 2024 kunnen wij per heden nog geen uitsluitsel geven of wij kunnen steunen op de VIC. Hieronder ziet u de status per december 2023 van deze controle. Per jaareinde zullen wij zogenoemde herbeoordelingen van de werkzaamheden van de VIC uitvoeren. Op basis hiervan dienen wij te concluderen of deze werkzaamheden naar behoeven zijn uitgevoerd ten einde te steunen op de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording.

Opzet en bestaan VIC

Ten aanzien van de opzet en bestaan van de VIC als beheersmaatregel dienen wij de volgende aspecten en aandachtspunten te evalueren (bron: consultatiedocument-nba-handreiking-1152-rechtmatigheidsverantwoording-26-juni-2023):

- Bedreigingen ten aanzien van de objectiviteit van de VIC-functie, zoals vooringenomenheid, belangenverstrengeling en oneigenlijke beïnvloeding van anderen binnen de organisatie.
- De mate van deskundigheid, vaardigheid, professionaliteit en het gebruik van technische hulpmiddelen.
- De systematische, gedisciplineerde aanpak en documentatie van de audittrail.
- Het interne controleproces als geheel (uitvoering, review, hoor en wederhoor, rapportage).
- De door de organisatie getroffen kwaliteitsmaatregelen.
- De aard en reikwijdte van de VIC-functie (de mate van benodigde professionele oordeelsvorming, de geplande werkzaamheden in relatie tot de geïdentificeerde risico's).

Op dit moment zijn wij gelet de stand van zaken van de VIC niet in staat een evaluatie van bovenstaande aandachtspunten bij Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland op papier te zetten.

Detailbevindingen Financiële interim

Per saldo persoonlijker

Bevindingen

Financiële interimcontrole

Nr. 1	Analyse gebruikersaccount BNG bank
Observatie	Binnen uw gemeenschappelijke regeling is in uw procesbeschrijving opgenomen dat u periodiek analyseert of de rechten bij de BNG bank nog actueel zijn en dat er geen medewerkers zijn opgenomen die die rechten niet meer zouden mogen hebben. Bijvoorbeeld om vast te stellen dat bij uit diensttreding de rechten tijdig worden ingetrokken. Tijdens onze interimcontrole van uw medewerker vernomen dat dit in de praktijk niet periodiek wordt gecontroleerd.
Risico	Het risico is aanwezig dat (ex) medewerkers alsnog in de BNG bank omgeving kunnen.
Aanbeveling	Wij adviseren u de periodieke analyse van de rechten bij de BNG bank wel te gaan uitvoeren en de uitvoering daarvan ook schriftelijk te gaan vastleggen. Bijvoorbeeld door dit op te nemen in het controleplan van de VIC.
Reactie management	Vanaf 2024 wordt per kwartaal een controle gedaan of de personen die rechten hebben binnen de BNG applicatie nog in dienst zijn bij de VNOG. Deze actie wordt, in tegenstelling tot voorheen, uitgevoerd onder regie van teamleider team middelen, die zelf geen procuratiehouder is bij de BNG.

Bevindingen

Financiële interimcontrole

Nr. 2	Registreren verplichtingen
Observatie	In uw procesbeschrijving is beschreven dat het uitgangspunt is om bij het aangaan van verplichtingen met een waarde groter dan EUR 5.000, dit voor aangaan van de verplichting vast te leggen in Key2Financiën. Door uw medewerkers die VIC werkzaamheden uitvoeren is aangegeven dat dit in de praktijk vaak niet gebeurt. Dit hebben wij ook zelf vastgesteld tijdens onze werkzaamheden.
Risico	Door het niet (tijdig) vastleggen van verplichtingen is het risico aanwezig dat er geen inzicht is in de verplichtingen die zijn aangegaan waardoor budget overschreden kan worden. Anderzijds is ook het risico dat medewerkers van VNOG inkopen doen waarvoor zij niet bevoegd zijn, dit wordt pas aan de achterkant gecontroleerd bij het accorderen van facturen.
Aanbeveling	Wij bevelen u aan om het vastleggen van de verplichtingen als eis te stellen en actief te gaan toezien op het tijdig vastleggen van de verplichtingen in Key2Financiën.
Reactie management	Op dit moment is een werkgroep, onder regie van de teamleider middelen, een logische en optimale werkwijze aan het uitwerken voor het stapsgewijs vastleggen van verplichtingen in de financiële administratie. Enerzijds om inzicht te krijgen in de reeds aangegane verplichtingen, anderzijds om de inkoopfacturen efficiënter te kunnen verwerken.

Bevindingen

Financiële interimcontrole

Managementpunten uit eerdere jaren

Eerder gerapporteerde bevindingen op basis van de managementletters 2022 en eerder. Voor de toelichting op deze opgenomen punten wil ik u verwijzen naar de managementletter van de vermelde jaren (laatste 4 cijfers van het nummer).

Nummer	Bevinding	Belangrijk	Opvolging	Wanneer opgevolgd?
01-2022	Normenkader	Hoog	Afgerond	Afgerond
02-2022	Europese aanbestedingen	Midden	Onderhanden	Q1 2025
03-2022	Activabeleid - afstoten van activa	Midden	Onderhanden	Eind feb 2024
04-2022	Activabeleid - beheer van activa	Midden	Afgerond	Afgerond
05-2022	Activabeleid - verkopen van activa	Midden	Onderhanden	Q4 2024
01-2021	VIC - Functievermenging VIC	Midden	Onderhanden	Q4 2024
03-2020	Aanbesteden - Geen invoercontrole contracten en contractbeheer	Laag	Onderhanden	Q4 2024
	Aanbesteden - Aanvullen documentatie interne controle			
04-2020	spendanalyse	Laag	Onderhanden	Q2 2024
05-2020	Inkopen - Geen sprake van zichtbare controle prestatielevering	Midden	Onderhanden	Q1 2025
07-2020	Personeel - Geen zichtbare controle standenregister voor verloning	Midden	Afgerond	Afgerond
09-2020	Ontbreken schriftelijke (geupdatete) frauderisicoanalyse	Hoog	Afgerond	Afgerond
13-2019	Personeel - Controle premiepercentages	Midden	Afgerond	Afgerond
15-2018	Inkopen - Procuratieoverzicht	Midden	Afgerond	Afgerond
16-2018	Personeel - volledigheid verwerking mutaties	Laag	Nog op te pakken	Nog op te pakken

Actualiteiten & Vooruitblik

Per saldo persoonlijker

Actualiteiten & vooruitblik

Verslaggevingskader

In het BBV zijn ten opzichte van voorgaand jaar geen belangrijke wijzigingen aangebracht, ook heeft de commissie BBV op het moment van het schrijven van deze managementletter geen essentiële nieuwe standpunten of notities gepubliceerd. Uiteraard is met ingang van 2023 de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur voor het eerst onderdeel van uw jaarrekening.

SiSa-bijlage

De laatste jaren is er sprake van een toenemend aantal specifieke uitkeringen, waardoor uw SiSa-bijlage is gegroeid. De indicatoren die in deze bijlage moeten worden opgenomen moeten voldoen aan de eisen die in de betreffende inhoudelijke wetgeving is opgenomen. Door deze toename aan regelingen neemt ook de verantwoordings- en controledruk toe.

Ten aanzien van de verantwoording van de besteding van de specifieke uitkeringen (SiSa-bijlage) is de Nota verwachtingen accountantscontrole niet alleen van belang voor de accountant, maar ook voor de opstellers van de jaarstukken. Het is van belang voor een soepel verantwoordingsproces dat u goed op de hoogte bent van de bestedingsvoorwaarden en de wijze waarop de indicatoren per regeling moeten worden onderbouwd.

Wij adviseren u om zo vroeg mogelijk te starten met het proces van verzamelen van indicatoren en de bijbehorende onderbouwing, om daarmee de druk in het jaarrekeningproces te spreiden.

WNT

De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2023 niet meer bedragen dan € 223.000 per jaar. Daarnaast dienen instellingen de salarissen openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.

Actualiteiten & vooruitblik

Kadernota rechtmatigheid 2023 in relatie tot fraude en continuïteit

De Kadernota gaat vooral in op de nieuwe rechtmatigheidsverantwoording. De commissie BBV geeft echter in deze nota ook het advies om geconstateerde fraude door eigen medewerkers toe te lichten in de paragraaf bedrijfsvoering. Wij hopen met u, dat zulke situaties niet van toepassing zijn, maar we vinden niet dat u dan niet op dit onderwerp zou kunnen ingaan. Immers, steeds meer zien we, bijvoorbeeld bij controleplichtige ondernemingen, maar ook bij gemeenten, dat de accountant in haar controleverklaring aandacht moet besteden aan de onderwerpen fraude en continuïteit.

Ten aanzien van fraude zou u in interne rapportage over 2023 e.v. in kunnen gaan over hoe u omgaat met de inschatting en afdekking van frauderisico's en wat de eventuele bevindingen zijn. Ten aanzien van continuïteit is natuurlijk wettelijk gezien de formele continuïteit van uw gemeenschappelijke regeling gezekerd, maar het zou wel kunnen dat u plannen heeft om activiteiten of taken te beëindigen of af te stoten. Ook dat is een logisch onderwerp voor de tussentijdse informatievoorziening.

Verder zien wij ruimte voor het onderwerp rondom integriteit en de beheersing hieromtrent.

De onlangs verschenen NBA handreiking 1137 biedt aanknopingspunten om te rapporteren over mogelijke integriteitsmeldingen en de wijze waarop u deze beheerst en opgevolgd. Denk hierbij aan uw anti-corruptieprogramma in de vorm van de klokkenluidersregeling, de gedragscodes, de wijze waarop integriteitsmeldingen kunnen worden gedaan waardoor een veilig meldingsklimaat ontstaat als ook de aanwezigheid van onderzoeksprotocol. Verder kunt u transparant maken over hoe u nevenfuncties identificeert bij alle medewerkers en hoe de organisatie risico's adresseert rondom een mogelijke samenloop van nevenfuncties en inkooprelaties van uw gemeenschappelijke regeling.

Verslaggeving en controle

In de verslaggeving is de belangrijkste wijziging de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Ten aanzien van de door de accountant te hanteren materialiteit lijkt er binnenkort sprake van verandering. In de huidige tekst van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden is een grens opgenomen van 1% van het totaal van de lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves) voor fouten en 3% voor onzekerheden. Het rijk en beroeps-organisatie van accountants zijn met elkaar in gesprek om dit te veranderen in 2% van het lastentotaal, waarbij fouten en onzekerheden bij elkaar worden geteld.

Actualiteiten & vooruitblik

Maatschappelijke ontwikkelingen en trends in de financiering (vervolg)

Dat maakt het maken van een meerjarenbegroting voor gemeenschappelijke regelingen lastiger, omdat niet altijd helder is, hoe lang bepaalde geldstromen zullen blijven. Ook het feit dat er in het najaar van 2023 verkiezingen zijn geweest, en er daarna een nieuw kabinet moet worden gevormd, zorgt voor onzekerheden. Geluiden over eventuele noodzakelijke bezuinigingen en/of belastingverhogingen, maken het perspectief niet rooskleuriger. Wij adviseren het dagelijks bestuur om de tussentijdse uitputting van de budgetten scherp te monitoren en met een plan te komen voor het opbouwen van weerstandsvermogen ná 2026.

Klimaat(verandering) en duurzaamheid

De wereld heeft in 2023 diverse gebeurtenissen meegemaakt die we kunnen plaatsen binnen het thema klimaatverandering. Recordhoogten qua temperatuur enerzijds, en zomerstormen, extreme regenval en overstromingen, hagelstenen als tennisballen anderzijds.

Deze excessen brengen directe schade toe aan mensen en aan bezittingen. Ook stemt dit tot nadenken over de maatregelen die nodig zijn om deze ontwikkelingen te keren, dan wel af te remmen. Daarin hebben overheden, bedrijven en burgers, allemaal een rol.

Eind november 2022 heeft het Europees Parlement ingestemd met een EU-richtlijn die voorschrijft dat grote ondernemingen verplicht worden in hun bestuursverslag te rapporteren over hun impact op milieu-aspecten en HR- en sociale aspecten, oftewel mens en milieu.

Dat is de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Deze richtlijn geldt voor met ingang van 2025 voor grote ondernemingen en met ingang van 2026 voor beursgenoteerde mkb-ondernemingen. Echter is het mede gezien uw maatschappelijke verantwoordelijkheid en de landelijke ontwikkelingen op het gebied van gezondheidszorg goed om u te beraden of en in hoeverre u ook aan de gedachten achter deze CSRD-richtlijn zou (moeten) willen voldoen. Het is onze verwachting dat de richtlijn op termijn ook van toepassing zal worden op uw deelnemers.

Actualiteiten & vooruitblik

Nieuwe NIS2 richtlijn gaat veel impact hebben, start daarom op tijd!

Cyberaanvallen in de vorm van onder meer ransomware nemen steeds vaker toe en de impact en schade eveneens. Aanvallen worden niet alleen uitgevoerd op ondernemingen, maar ook overheidsinstellingen, zorginstellingen en andere publieke instellingen zijn steeds vaker het slachtoffer.

In het licht van deze sterke groei en dreiging van maatschappelijke ontwrichting is er vanuit de Europese Unie gewerkt aan de Network and Information Security (NIS2) directive. Deze richtlijn is gericht op een verbetering van de digitale en economische weerbaarheid. De richtlijn zal veel gevolgen en impact hebben op organisaties, aangezien de scope van ondernemingen en organisatie die onder deze richtlijn vallen vele male groter is dan de eerste NIS-richtlijn. Gemeenten zullen onder deze richtlijn vallen en de verwachting is dat gemeenschappelijke regelingen hier ook onder gaan vallen. Realiseert u zich dat sancties voor het niet naleven in lijn liggen met de vereisten vanuit de AVG/GDPR? Dit terwijl de organisatorische effecten en ook bijbehorende investeringen om compliant te zijn met deze nieuwe NIS2-richtlijn vele male groter zullen zijn dan de implementatie van de AVG/GDPR.

De organisaties welke onder de NIS2 richtlijn vallen komen onder toezicht te staan. De NIS2-richtlijn schrijft voor dat een onafhankelijk toezichthouder (buiten eventueel interbestuurlijk toezicht) naar de naleving van de verplichtingen uit de richtlijn kijkt. Zoals de zorg- en meldplicht. Momenteel wordt bekeken onder welke toezichthouder de sector Overheid komt te vallen (dit is nog niet bekend) en wat het toezicht inhoudt.

Verder verplicht de NIS2 richtlijn organisaties die onder de richtlijn vallen te voldoen aan de zorgplicht en meldplicht. De zorgplicht in deze is het meest wezenlijk. Het voldoen aan bestaande kaders voor informatiebeveiliging bij gemeenschappelijke regelingen, waaronder de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), vormt de basis om invulling te geven aan de zorgplicht die uit NIS2 volgt. Het volgen van de huidige verplichtingen is dus een belangrijk beginpunt. Voor gemeenschappelijke regelingen geldt dat de invulling van de NIS2-zorgplicht zoveel mogelijk langs de lijnen van bestaande kaders zal gebeuren. Organisaties die voorheen nog niet aan de bestaande kaders voor informatiebeveiliging voldeden, hebben hier vanuit NIS2 nu wel verplichting toe. De BIO wordt naar alle waarschijnlijkheid uitgebreid met o.a. meer aandacht voor cybersecurityrisico's.

Actualiteiten & vooruitblik

De meldplicht houdt in dat organisaties die onder de richtlijn vallen incidenten binnen 24 uur bij de toezichthouder moeten melden. Het gaat om incidenten die de verlening van de essentiële dienst sterk (kunnen) verstoren. Een cyberincident moet ook bij het Computer Security Incident Response Team (CSIRT) gemeld worden. Dit team kan vervolgens hulp- en bijstand leveren. Factoren die een incident meldingswaardig maken, zijn bijvoorbeeld het aantal personen dat door de verstoring is geraakt, de tijdsduur van een verstoring en de mogelijke financiële verliezen.

Cybersecurityrisico's dient u op efficiënte wijze te managen om te voorkomen dat deze uw organisatie hinderen in het behalen van de doelstellingen. Bij onze controle benaderen wij uw organisatie kritisch ten aanzien van de beheersing van cyberrisico's, doch in beperkte mate. Dit houdt onder andere in dat wij indien nodig geacht inlichtingen verkrijgen bij sleutelfunctionarissen zoals de CISO over mogelijke cyberincidenten.

Complementair aan de interne risicobeheersing bevelen wij u aan om diverse zogenaamde self-assessments uit te voeren, waaronder de self-assessments die de NOREA (beroepsorganisatie van IT-auditors) heeft opgesteld. Met een self-assessment brengt u snel in kaart wat de belangrijkste bedreigingen en kansen zijn ten aanzien van uw interne beheersing op cybersecurityrisico's.

Met bovenstaande set beschreven maatregelen adviseren wij Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland zich tijdig voor te bereiden op deze nieuwe richtlijn met het streven om in de toekomst NIS2-compliant te zijn.

Actualiteiten & vooruitblik

Aandachtspunten vanuit de interim-controle

Wij hebben bij diverse onderdelen in deze managementletter de impact ten aanzien van de jaarrekening beschreven. Samenvattend wordt de gemeenschappelijke regeling gevraagd naast de gebruikelijke 'op te leveren stukkenlijst' de volgende onderwerpen voor te bereiden:

1. Bij de start van de jaarrekeningcontrole verwachten wij dat de conceptjaarstukken gereed zijn en zichtbaar zijn gecontroleerd aan de hand van de checklist jaarverslaggeving en het modelrapport 2023.
2. Alle balansposten, transactiestromen en toelichtingen in de jaarrekening zijn voor aanvang van de jaarrekeningcontrole (of voorcontrole) door de gemeenschappelijke regeling zichtbaar gecontroleerd en eventuele correcties naar aanleiding van deze beoordeling zijn verwerkt in het controle-exemplaar van de jaarrekening.
3. Belangrijkste schattingsposten in de jaarrekening (onder andere de voorzieningen en de materiële vaste activa) zijn bij de start van de jaarrekeningcontrole onderbouwd in een position paper en zichtbaar gecontroleerd door een tweede medewerker.
4. Zichtbare onderbouwing van de check op de aanwezigheid van de in de activastaat aanwezige activa.
5. Een position paper inzake de afstoting van de kazernes in Doetinchem en Harderwijk en hoe om te gaan met de opgenomen voorzieningen groot onderhoud ten aanzien van deze kazernes.
6. Een lawyers letter laten opstellen ten aanzien van de lopende procedure(s).

Bijlagen

Per saldo persoonlijk

Bijlage 1: Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de “Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)” en vormen een belangrijk onderdeel van het ‘normenkader’ waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Eshuis ingebed.

Ons zijn geen relaties bekend tussen Eshuis Registeraccountants B.V. en haar zuster- en of dochterondernemingen en de gemeenschappelijke regeling, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.

Stelsel van waarborgen om onze onafhankelijke positie te waarborgen

Eshuis beschikt over een stelsel van maatregelen om haar onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Dit stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij Eshuis.
- Procedures voor de organisatie van periodieke trainingen inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze partners en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

Bijlage 2: Disclaimer en beperking in het gebruik

Volledigheidshalve merken wij op dat onze analyse en evaluatie is uitgevoerd in het kader van de door u verstrekte opdracht tot controle van de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing.

Hierdoor is onze analyse en evaluatie beperkter dan dat deze zou zijn geweest in het kader van een opdracht tot het geven van een oordeel omtrent de opzet, het bestaan, de effectiviteit en de efficiency van de interne beheersing als geheel en deze bestrijkt daarom niet noodzakelijkerwijze alle in de interne organisatie vervatte tekortkomingen. Wij attenderen u erop dat deze managementletter is opgesteld ten behoeve van het dagelijks bestuur en de auditcommissie van de gemeenschappelijke regeling en daarom niet zonder onze toestemming aan derden mag worden verstrekt..

VRAGEN?

**We gaan
graag voor
u aan de slag**